

VIJESTI

Skup speleologa Hrvatske 2021.

Matea Talaja¹, Lea Ovčarić¹, Valerija Butorac¹

¹ Speleološki odsjek HPD Željezničar, Zagreb

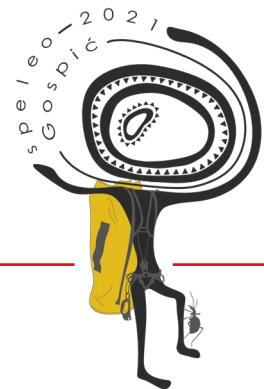
Iako se Skup speleologa tradicionalno održava svake godine još od 1999. godine, globalna pandemija koronavirusa onemogućila je održavanje pred zimu 2020. godine pa je održavanje prebačeno za 2021. godinu. Domaćinstvo je po prvi put pripalo Speleološkom odsjeku HPD "Željezničar", a kako bi lokacija bila čim više prilagođena za speleološku zajednicu kao mjesto održavanja odabran je grad Gospić. Krenulo se od pretpostavke kako nema bolje lokacije za predstavljanje rezultata i postignuća nego u

okruženju parkova prirode, nacionalnih parkova te u blizini prvog hrvatskog pećinskog parka (Pećinski park Grabovača). Također činilo se kao dobar kompromis u smislu dostupnosti skoro svim speleološkim udrugama.

S obzirom na to da je pandemija još uvijek bila u jeku, kako bi se izbjegle organizacijske teškoće i preduhitri- lo potencijalna velika ograničenja u klasičnom terminu Skupa speleologa (zadnji vikend u studenom), doskoči- lo se problemu i Skup je premješten

u nešto raniji termin od 10. do 12. rujna 2021. godine.

Skup je, sada već tradicionalno, uključivao i događanja u petak pa su tako u prijepodnevnim satima održane radionice za djecu u Osnovnoj školi Jure Turića. Na radionicama su učenici imali priliku upoznati osnove nuklearne fizike, krško podzemlje, kretanje vode u podzemlju, živi svijet podzemlja te načine kako speleolozi istražuju podzemlje.

Promotivni materijali Skupa speleologa 2021 | Foto: Matea Talaja

Štand SO Željezničara | Foto: Tila Medenica

Otvorenje Skupa speleologa 2021 | Foto: Ivan Vidović

Predavanja na Skupu speleologa 2021 | Foto: Ivan Vidović

Izložba speleofotografija | Foto: Ivan Vidović

Nakon radionica u petak održan je Okrugli stol pod nazivom "Speleološki objekti kao dio georaznolikosti i geobaštine". Organizatori okruglog stola bili su Speleološki odsjek HPD „Željezničar“ i Zavod za zaštitu okoliša i prirode Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja. Na okruglom stolu predavanja su održale viša stručna savjetnica za vrednovanje područja na Zavodu za zaštitu okoliša i prirode Irina Žeger Pleše te asistentica na Zavodu za fizičku geografiju i pročelnica SO HPD „Željezničar“ Valerija Butorac. Primarni cilj okruglog stola bio je kroz konstruktivan dijalog produbiti razumijevanje važnosti i trenutne pozicije speleoloških objekata u

kontekstu georaznolikosti i geobaštine. Također ideja je bila postaviti temelje za zajedničko planiranje budućih aktivnosti inventarizacije i vrednovanja speleoloških objekata kao dijela georaznolikosti u kontekstu zaštite prirode te je započeti upravo u speleološkoj zajednici. Sudionici okruglog stola bili su predstavnici i članovi speleoloških udruga i krovnih organizacija te zaposlenici Javnih ustanova koje upravljaju zaštićenim područjima. Kroz konstruktivnu raspravu zaključeno je da inicijative u smjeru zaštite pojedinih speleoloških objekata dolaze iz smjera geo-znanstvenika speleologa koji predlažu iste krovnim speleološkim organizacijama, Komisiji za speleologiju

HPS-a ili Hrvatskom speleološkom savezu. Krovne organizacije trebale bi osnovati radna tijela sačinjena od stručnjaka i znanstvenika, koji bi provodili vrednovanja i filtriranje prijedloga vezanih uz georaznolikost i geobaštinu. Konačni prijedlozi bili bi predstavljeni nadležnom tijelu unutar Ministarstva (Upravi za zaštitu prirode i Zavodu za zaštitu okoliša i prirode), koje odlučuje pokreće li se postupak u cilju daljnje zaštite. Kao jedna od važnijih potencijalnih aktivnosti istaknuta je revizija vrijednosti i trenutnog stanja do sada zaštićenih speleoloških objekata kako bi se na primjeru nekoliko objekata napravio novi sustav vrednovanja.

Okrugli stol | Foto: Matea Talaja

Presedan s jesenskim terminom Skupa uveo je dosta stiske s pisanjem sažetaka, izradom prezentacija i prijavom izlagačkih materijala u tako kratkom roku nakon ljetnih logora, međutim više nego izvrsni rezultati zadnje dvije godine urodili su kvalitetnim programom koji se odvijao u OŠ Jure Turića. Predavanja o speleološkim istraživanjima i ekspedicijama u RH te znanstveno-istraživačke teme zaintrigirale su nemali broj speleologa te je na Skupu sudjevalo oko 150 sudionika iz Hrvatske.

U pauzama između predavanja sudionici su mogli pogledati izložene posterske radove, a prilike za protegnuti noge bilo je prilikom odlaska do

Kulturno-informativnog centra u blizini gdje se odvijala projekcija Speleo film festivala i izložba speleofotografija. Prvu nagradu na foto natječaju osvojio je Dario Maršanić sa slikom Jama kod Rašpora, drugo mjesto Mario Musulin sa slikom Munižaba, Crnopac i treće mjesto Martin Cundrić sa slikom Velika Pliševica, Brač. Nagrade su osigurali Iglu šport, BIM sport te pivovara Nova Runda.

Objede večeri druženje je bilo organizirano u atriju Kulturno-informativnog centra u Gospiću gdje nas je prvu večer zabavljao poznati gospićki bend DC5.

Organizacija je ove godine bila nešto

teža nego inače s obzirom na to da je Skup morao biti prilagođen tada važećim epidemiološkim mjerama i mjerama propisanih od strane lokalnog stožera civilne zaštite. Iako su večernja druženja bila ograničena na ponoć te su sudionici na skupu morali imati važeće covid europske putovnice, nismo primijetili da je to umanjilo kvalitetu zabave.

Ove godine, po prvi puta uspješno je održana i prva tradicionalna speleoalka. Na razvučenoj tiroli u parku kod srednje strukovne škole u Gospiću, speleoalkari pokazali su svoje vještine preciznosti. Slavodobitnik speleoalke je Matteo Zausnig iz SU Estavela.

Za vrijeme trajanja Skupa speleologa sudionici su imali priliku besplatno posjetiti PP Grabovaču te iskusiti avanturističke pustolovine u Adventure parku LIKOS, posjetiti muzeje grada Gospića i Nikole Tesle ili edukaciju i kušanje rakija na imanju Stilanova.

U konačnici svrha Skupa speleologa je ispunjena – okupili su se speleolozi iz cijele Hrvatske kako bi predstavili rezultate svog napornog truda i rada te se na kraju dobro zabavili i družili dugo u noć.

Milenijska fotografija prije speleoalke | Foto: Danko Cvitković

